

У сучасних умовах впровадження сучасних управлінських і інформаційних технологій, цифрова трансформація адміністративних процесів, запровадження цифрових технологій в пенсійній системі спрямовані, безумовно, на покращення умов обслуговування і якості надання послуг, що є важливим завданням реформування пенсійної системи на даному етапі.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Стратегії модернізації та розвитку Пенсійного фонду України на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2016 р. №672-р «». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2016-%D1%80#Text>.

2. Звіт про роботу Пенсійного фонду України за 2019 рік. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit_2019/zvit-2019-pfu-2.pdf

3. Звіт про роботу Пенсійного фонду України за 2020 рік. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2020/pfu-2zvit-2020.pdf>.

Матушевський Олексій Петрович
*Головний спеціаліст сектору документального забезпечення
ГУ ДМС у Львівській області*

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Аналіз та практика світового досвіду правового регулювання свідчить про продуману структуру оподаткування в країнах, що дозволяє уникнути значних обсягів правопорушень.

Адже від рівня податкового навантаження не повинно залежати збільшення

доходів Державного бюджету. Прискорення оборотності капіталу і підвищення ділової активності суб'єктів ЗЕД має забезпечити зростання податкових надходжень [1, с. 32]. Це говорить про необхідність здійснення в країні ефективної економіко-регуляторної функції митними органами як результату регулювання зазначених вище питань, що стосуються митного постаудиту. Вагома економічна ефективність митного постаудиту довела що ця форма контролю є перспективною й варта того, щоб розвивати свій регуляторний потенціал та збільшувати кількість задіяного у перевірках персоналу.

В країнах ЄС митна служба забезпечує економіко-регуляторну та контрольну функцію, а фіскальну функцію забезпечує податкова служба. Аналіз практики економічно розвинених країн світу показав, що ці країни вже відійшли від мети забезпечення фіскальної функції держави як головної та зосередили свою увагу на максимальному розвитку сприятливих умов зовнішньої торгівлі. Із визначення рівня контрольної роботи митними органами і виявлення значних обсягів контрабанди та ПМП витікає необхідність підтримки превентивної (від англ. to prevent – попереджати) функції митної служби. Вона повинна бути спрямована на розробку та реалізацію заходів, які запобігатимуть правопорушенням.

Хочемо звернути увагу на те, що у розвинутих країнах, з відносно невеликою залежністю від імпорту як джерела державних доходів, значна увага приділяється охороні кордонів з особливим акцентом на дотримання імпорتنих та експортних заборон і обмежень, в т.ч. й тих, що походять з угод про вільну торгівлю. Далі впливає, що сучасна тенденція до глобалізації вільної торгівлі і зростаюча загроза міжнародного тероризму призводить до того, що першочергове значення має надаватися забезпеченню прикордонної безпеки. Виходячи з місця митної адміністрації в структурі урядових органів, за загальним правилом можна визначити, яка функція для державної митниці є пріоритетною. Наприклад, якщо державна митниця структурно входить у відомства, що відповідають за безпеку, у тому числі й на кордонах, – то її

основною метою буде забезпечення прикордонної безпеки, а якщо митниця є складовою частиною Державного казначейства або Міністерства Фінансів то, поза сумнівом, пріоритетною для неї буде фіскальна функція.

У майбутньому, українські митники можуть здійснювати санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, екологічний та інші види контролю. Позитивними моментами даного введення може бути:

- 1) зменшення часу на проведення контролю;
- 2) поступове набуття митними органами статусу контрольно-перевірною інституту, якщо брати до уваги курс рівняння на країни ЄС.

Найважливішими завданнями аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств – суб'єктів ЗЕД та їх перевірних осіб є удосконалення стратегії й тактики проведення перевірних заходів і виявлення потенційних можливостей та резервів в отриманні максимального економічного ефекту шляхом проведення дій, спрямованих на заповнення втрат Державного бюджету України від порушення митного [2, с. 117].

Митні органи виконують свої функції у середовищі, в якому рішення про розподіл обмежених ресурсів набувають все більшого значення. Ми визначаємо ризик як рівень можливості недотримання законодавства, що призведе до втрат у торгівлі, промисловості або суспільстві. Управління ризиками є методом управління через ідентифікацію та контроль тих подій, які мають потенціал спричинювати значні проблеми. Ключовий аспект управління ризиками – це збирання й аналіз всіх відповідних даних раціонально та ефективно, а також використання цих даних для прийняття відповідних рішень. На нашу думку, у розрізі діяльності митних органів це означає визначення такого імпорту, який є найбільшим ризиком у вигляді недотримання законодавства, щоб ми могли сконцентрувати нашу увагу і повноваження в цій сфері. Митна служба визнає, що не всі імпортери мають високий рівень ризику недотримання законодавства, а також те, що багато імпортерів не становлять ризику взагалі. В Україні

застосовується аналітична система аналізу управління ризиками (АСАУР).

Митний кодекс є фактично єдиним регулятором у митній сфері, який об'єднав інтереси як держави, так і суспільства й максимально наблизив нашу країну до ЄС. Україна не може радикально змінити фіскальні пріоритети в короткостроковому періоді. Для цього перш за все необхідні:

- час;
- ефективна стратегія;
- вмілі дії щодо її реалізації;
- назрівання необхідних передумов.

Фактом є те, що пріоритетним завданням митної адміністрації України на сьогодні має реалізацію фіскальної функції. Частка митної служби в загальних доходах Державного бюджету дуже вагома, як зазначалося вище. У той же час можна спостерігати й певний рух щодо організаційних змін з метою кращого вирішення питань митного сервісу для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що, безумовно, має позитивно впливати на конкурентоспроможність країни. На сьогоднішній день визначено ключові напрями вдосконалення митного сервісу в Україні та адміністрування митних платежів. Серед них доцільно виділити, насамперед, такі:

- 1) скорочення часу митного оформлення товарів;
- 2) положення, згідно яких що дозволено підприємцям самостійно обирати митницю, в якій вони можуть задекларувати товари, що в певній мірі розширює права декларантів та зменшує кількість бюрократичних процедур;
- 3) підприємці звільняються від відповідальності за допущені ними ненавмисні помилки, але за умови, що такі помилки не допускаються систематично;
- 4) суб'єктам ЗЕД є можливість використовувати електронне декларування в

усіх митних режимах;

5) підприємці зможуть самостійно порахувати, які податки слід сплатити під час переміщення товарів через митний кордон, з'ясувати, які є пільги та звільнення від оподаткування товарів відповідно до того чи іншого митного режиму.

В митному законодавстві вже врегульовано питання нарахування митних платежів під час незаконного переміщення товарів, чого не було раніше; розширено перелік документів, якими підтверджується країна походження товару, що сприяє значно швидшому виявленню правопорушень. Зазначене є фактом наближеності до чинних норм ЄС.

Трансформаційні процеси в митному законодавстві врегулювали питання нарахування митних платежів під час незаконного переміщення товарів, чого раніше не було; розширили перелік документів, якими підтверджується країна походження товару, завдяки чому ймовірність виявлення правопорушення значно підвищується. Зазначене вище – це факт ідентичності з чинними нормами ЄС.

Більш того, трансформація в митному законодавстві призвела до створення в Україні спеціальних спрощених митних процедур для добросовісних підприємців шляхом уведення поняття «уповноважений економічний оператор». Таким підприємствам надаються спеціальні спрощення під час митного оформлення товарів, наприклад, проведення документальних планових перевірок не частіше одного разу на 30 місяців. Досить важливо, на нашу думку, положення про надання можливості суб'єктам ЗЕД самостійно вносити дані в електронні декларації. Така система, назовемо її системою «добровільного дотримання митних правил [3]», накладає на них відповідальність за точність і достовірність відомостей у митній декларації. Завданням митних органів тут

виступає спостереження за дотриманням такими суб'єктами вимог торговельного законодавства та митних правил. Уведення такого «добровільного дотримання митних правил» очевидно ґрунтуватиметься на понятті спільної відповідальності, тобто митна установа має ефективно інформувати про встановленні нею вимоги та правила до суб'єктів торгівлі, а останні, в свою чергу у повній відповідності до вимог Законів України та нормативних актів, відповідно до яких регулюються питання здійснення імпорتنих операцій, зобов'язані будуть здійснювати свою діяльність. В результаті основними перевагами для митниці стали зменшення часового циклу на випуск в обіг товарів імпортерів, які дотримуються митних правил, та зменшення витрат на перевірки за рахунок накладення на суб'єктів ЗЕД обов'язку співпраці з митною установою в частині інформаційного супроводження своєї діяльності. Для імпортерів переваги також очевидні. Вони зможуть самостійно впливати на рівень ефективності своєї діяльності, оскільки для дисциплінованих суб'єктів застосовуватимуть скорочені перевірні процедури у майбутньому, що дозволить мінімізувати час для випуску їх товарів у вільний обіг і гарантуватиме своєчасну доставку своєї продукції, така умова означатиме вищий ступінь задоволення споживачів.

Зазначене вище, дає підстави зробити висновок, що результативність постаудиту залежить від ефективності проведення документальної перевірки. Ми вважаємо, щоб довести результативність проведення митного постаудиту за допомогою документальних перевірок, треба визначити основні принципи їх проведення:

-по-перше, доказовість, оскільки рішення по результатах перевірки приймається на підставі документально підтверджених відомостей щодо країни походження, кількісних, вартісних або якісних характеристик, які мають

значення для оподаткування товарів і предметів під час переміщення товарів через митний кордон України;

-по-друге, об'єктивність, прийняття рішення на підставі відомостей, що стосуються товарів, які задекларовані в конкретній митній декларації. Уникнення випадків прийняття рішення про факт порушення щодо всіх поставок на підставі документального фіксування одиничного факту порушення;

-по-третє, економічна доцільність, яка передбачає уникнення випадків проведення документальних перевірок із явно «нульовою» результативністю.

Список використаних джерел:

1. Мірошник В. В. Податкова реформа в Україні в контексті євро інтеграції. *Наукові праці КНТЕУ. Економічні науки*. 2010. Вип. 17. С. 30–39.

2. Власов Д. Г. Управленческие аспекты комплексного подхода к проведению выездной таможенной проверки импортных операций. *Вестник Российской таможенной академии*. 2011. № 3. С. 117–123.

3. Губа М. О. Митний постаудит як інструмент зміцнення економічної безпеки держави. *Ефективна економіка*. 2012. № 10.: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

Менько Володимир Миколайович
*Начальник Золочівського районного відділу
ГУ ДМС у Львівській області*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

У багатьох країнах ЄС спостерігається скорочення чисельності населення через зниження рівня народжуваності та старіння, що частково компенсується за рахунок імміграції з країн нижчим рівнем соціально-економічного розвитку, у